

ÅRSPLAN

2023-2024

Et godt sted å være – et godt sted å lære.

Lekne, rause barn med god selvfølelse

Fastsatt av barnehagens samarbeidsutvalg 01.08.2023

INNHOOLD

Vår barnehage.....	3
Presentasjon av barnehagen	3
Barnehagens formål og innhold §1	4
Barns rett til medvirkning og barnets beste.....	4
Verdier i praksis.....	4
Overganger.....	5
Ny i barnehagen	5
Overganger innad i barnehagen	5
Overgang barnehage – SFO/ skole	6
Hovedsatsingsområder.....	7
Rammeverket for kvalitet og mestring	8
Samarbeid	8
Foreldresamarbeid	8
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest.....	8
Barn og barndom	9
Lek - læring.....	9
Demokrati og barns medvirkning.....	10
Kommunikasjon og språk.....	10
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt.....	11
Bærekraftig utvikling.....	11
Livsmestring og helse	12
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø	13
Årshjul for barnehagens forebyggende arbeid	14
Vurdering og veien videre	15

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi synes er viktig å ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg.

Presentasjon av barnehagen

Barnehagen er en kommunal tre- avdelings barnehage, som ligger i naturskjønne omgivelser på Langenes i nær tilknytning til Kvernhusvannet. Vi har mange muligheter for flotte skogsturer, og har også Langeneskilen «rett utenfor døra». Vi er glade i uteliv, og benytter ofte de flotte områdene i nærområdet til lek og utfoldelse, samt Multihus-området som er en del av barnehagens ordinære uteområde.

Kontaktinformasjon Solstrålen barnehage:

Enhetsleder: Inger Kvinnesland tlf 97126688

Epost: inger.kvinnesland@kristiansand.kommune.no

Besøksadresse: Øygarden 7A, 4642 SØGNE

Postadresse: Postboks 4, 4685 Nodeland

Barnehagens hjemmeside: minbarnehage.no/solstralbenhg

Avdelinger:

Krepsen: 24 plasser 3-6 år

Pedagogisk ledere: Charlotte Westerlund og Fabian Munoz
Mob: 953 67 049

Makrellen: 18 plasser 3-6 år

Pedagogiske ledere: Anne Bodil Nomeland og Mette Haaland
Mob: 469 19 782/ 918 20 237

Krabba: 10 + 8 plasser 0-3 år:

Pedagogisk ledere: Hilde Sunde og Tonje Torkildsen
Mob: 468 10 734 / 90785682

Avdelingenes alderssammensetning kan variere fra år til år, alt ettersom alderssammensetningen i barnegruppene endrer seg ved det årlige hovedopptaket.

Barnehagens formål og innhold §1

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering»

Barnehagens formål, lov om barnehager §1, gjenspeiles i våre verdier.

Barns rett til medvirkning og barnets beste

I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barn i barnehagen, skal hva som er best for barnet, være et grunnleggende hensyn.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Verdier i praksis

Verdier i praksis handler om at ledere, ansatte, barn og foreldre begrunner valgene sine i felles holdninger, normer og verdier. Dette skal prege praksis og handlingene våre.

Kjerneverdier: Likeverd – Medvirkning - Anerkjennelse

Alle barn og unge:

- har en absolutt verdi
- vil når de kan
- finner mening og deltar
- har noe å tilføre fellesskapet

Innhold og aktiviteter i barnehagen skal gjenspeile disse verdiene.

Overganger

Kristiansand kommune har utarbeidet en plan for arbeidet med overganger som gjelder fra barnehageåret 2020-21: [Plan for samarbeid og sammenheng i overganger for barn i barnehager og elever i grunnskolen.](#)

Ny i barnehagen

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Ingen barn er like og behovene er derfor individuelle. Det er viktig at barnehagen i tett samarbeid med foreldrene legger til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen, noe som igjen vil fremme utvikling og læring for barnet.

Forutsigbarhet og trygghet er viktig for en god start, og det er også viktig at barnehagen tilpasser sine rutiner slik at barnet får tid til å etablere relasjoner og knytte seg til personalet og de andre barna. Solstrålen barnehage har en egen utvidet rutine for oppstart i barnehagen, basert på nyere forskning. Rutinen har en foreldreaktiv tilnærming og bygger bl.a på prinsippene i Trygghetssirkelen.

Den innebærer blant annet at:

- Nye barn og foreldre blir invitert til ukentlige besøk i barnehagen i mai og juni. Da blir barna gradvis kjent med det fysiske miljøet inne på avdelingen og ute, personalet og også de andre nye barna.
- Vi deler ut bilder av personalet på avdelingen før sommeren, slik at foreldrene kan samtale med barnet om personalet, og barnet kan forberedes på hvem de møter igjen ved oppstart
- I bli-kjent perioden legger vi tilrette for foreldreaktiv oppstart der det minimum settes av fem dager til å være sammen med barnet i barnehagen, samt at vi anbefaler korte dager for barnet i uke 2. Alle barn er ulike, og trenger barnet annen varighet, tilrettelegger vi også for det i samarbeid med hjemmet.
- Vi har oppstartsamtale og fokus på tett dialog.
- Vi inviterer til eget foreldremøte for nye foreldre før sommeren
- Vi oppfordrer barn og foreldre til å benytte barnehagens uteområde utenfor barnehagens åpningstid, for at barnet skal bli enda bedre kjent med de nye omgivelsene og kanskje også treffe på andre barn og foreldre fra nærmiljøet som de kan bli kjent med.

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

For å legge til rette for en god overgang, har barnehagen felles arrangement og samarbeid på tvers av avdelingene for at barna skal kjenne andre voksne enn «sine» faste. Så snart det er avklart hvilke avdeling barna skal begynne på intensiveres samarbeidet og de begynner å gå på besøk til den nye avdelingen for at de skal bli bedre kjent før august.

- Vi arbeider alltid for å sikre at de som bytter fra liten til stor avdeling har noen kjente barn som de «flytter» sammen med for å ivareta vennskapsbånd og gode relasjoner.
- Egen overgangs rutine som igangsettes på våren (internrutine overgang liten – stor avdeling) som detaljert omhandler ulike treffpunkter og aktiviteter som en del av det å bli kjent på ny avdeling.

- Ved gjennomføring av avdelingsmøter ilt året er det voksne fra andre avdelinger som passer barna i møtetidsrommet. Dette er også med på å gjøre barna godt kjent med andre de andre voksne på barnehagen.
- Invitasjon til å delta på foreldremøte for nye foreldrene på våren der det vil bli gitt informasjon og anledning til å stille spørsmål.
- I førskoleuken, rett før sommerferien er barna fra Krabba på sin nye avdeling i hele kjernetiden
- Ved overgang til ny avdeling får man tilbud om bli kjent samtale, der det vil bli gitt informasjon om den nye avdelingen.
- Bilder av personalet på stor avdeling gis til barnet før sommerferien.

Overgang barnehage – SFO/ skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. I samarbeid med foreldre fylles overføringskjema ut og sendes til skolen / SFO.

Slik forbereder barnehagen overgangen til skole for det enkelte barn:

- Trafikkopplæring/øve på skolevei
- «Kroppen er min»
- "Skivedans"
- Forskning/eksperimentering
- Besøk og jevnlig bruk av Langenes skole på våren (både klasserom og utendørs) Øve på skolevei.
- Treff og aktiviteter med fadderne de møter igjen ved skolestart.
- Treff med førskolebarn som skal begynne på Langenes skole fra andre barnehager.
- IKT – programmering og utforskning
- Bli kjent med ulike begreper – lek med bokstaver – rim og regler
- Fokus på vennskap og sosial kompetanse
- Forberede barna på overgangen ved å sette ord på forventninger og ulike tanker– skape trygghet
- I juni er førskolebarna samlet en hel uke, og uken fylles med aktiviteter som gir gode opplevelser og fine minner.

Barn er alle ulike, og unike. Det er derfor viktig at barnehagens opplegg legger til rette for mestring, slik at barnet kan møte skolen med trygghet, nysgjerrighet og tro på egne evner. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon til å begynne på skolen. Før skolestart fylles det ut eget skjema "overgang barnehage – skole» for hvert enkelt barn i tett samarbeid med barnets hjem. Foreldre må samtykke til oversendelse av informasjon til skolen. Gjennom dette arbeidet legges det til rette for en god overgang fra barnehage til skole/sfo, og at barna skal få ta avskjed med barnehagen på en god måte og glede seg til skolestart. På nyåret inviteres førskoleforeldre til et eget foreldremøte med blant annet tema overgang barnehage – skole og «Kroppen er min»

Hovedsatsingsområder

Barnehagen har på bakgrunn av ståstedsanalyse og evaluering av dette barnehageåret kommet fram til at vi ønsker å fortsette med hovedsatsningsområdet, bærekraftig utvikling.

Bærekraftig utvikling

Vi ønsker at Solstrålen barnehage skal fremme omsorg for verden vi lever i, både her og nå og i fremtiden. Barna skal se verdien av å ta vare på seg selv, hverandre og naturen, og vi ønsker å lære barna å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Vi viderefører det vi har arbeidet med gjennom dette året, men vil barnehageåret 23/24 rette fokuset mot FN`s bærekrafts mål nummer 10, «Mindre ulikhet». Dette handler om å redusere ulikheter i og mellom land. I Solstrålen barnehagen setter vi fokus på at barna skal lære om ulike kulturer, land og minoriteter. Vi har troen på at gjennom kunnskap og opplevelser om andre mennesker og kulturer kan vi bli mer inkluderende og dermed økt mulighet for at en bygger ned ulikheter. Vi vil rette fokus på det som er likt mellom oss for å ikke skape avstand og snakke om oss og ikke de.

Det går en rød tråd fra barnehagens tidligere fokusområder barneperspektivet – livsmestring og inkludering og videre til bærekraftig utvikling. «Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.» (Rammeplan for barnehager), og vi ble Grønt Flagg sertifisert forrige barnehageår.

Vi hjelper barna med å lære å ta vare på seg selv og hverandre gjennom fokus på lek - relasjonsbygging – lysglimtjakt – medbestemmelse – annerkjennelse – inkludering.

Vi vil ha fokus på ulike mål gjennom året:

- Barna skal få kjennskap til ulike høytider og skikker i andre land og kulturer.
- Presentere mattradisjoner fra ulike land
- Prosjektarbeid om ulike land
- Donere bort klær og utstyr
- Samarbeid med Hjelp oss og hjelpe Agder

Vi forsetter også med disse målene fra ifjor

- Legge til rette for gode naturopplevelser
- Bruke bokashi
- Ha egen kjøkkenhage i barnehagen «Fra jord til bord»
- Legge til rette for gjenbruksstasjon for barneklær
- Utlån av bøker

Rammeverket for kvalitet og mestring

Rammeverket for kvalitet og mestring er en operasjonalisering av strategiplan for oppvekst 2020-2025 i Kristiansand kommune. Rammeverket er et verktøy som gir muligheter for at alle enheter kan identifisere styrker og svakheter i egen praksis, velge egne satsningsområder, legge til rette for dype samtaler om utvikling og gjøre kollektive endringer av praksis. En hensikt med rammeverket er å støtte enhetsledernes strategiske planlegging på egen enhet.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesøster, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsepleier og øvrige støttefunksjoner. Det tverrfaglige samarbeidet kommer blant annet til uttrykk gjennom et avklaringsmøte. Denne møteplassen har til hensikt å kartlegge hjelpebehovet slik at familier får riktig hjelp og bidra til best mulig utvikling for barnet.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er foreldrenes ansvar ifølge barnekonvensjonen og barneloven. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand (FUB) som er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, de foresatte og personalet. Alle som jobber i barnehagen må legge fram

politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil som en hovedregel bli informert og involvert i saker som gjelder deres barn.

Barn og barndom

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.

Lek /læring

Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med rammeplanens fagområder. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- antall, rom og form
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Lek og læring i barnehagen forgår både ute og inne, analogt og digitalt for å stimulere til et rikt og allsidig læringsmiljø. Slik vil barnehagen benytte digitale verktøy for å berike barnas lek og læring:

- Digitale verktøy brukes blant annet til innhenting av informasjon og skal legge til rette for læring, undring og utforskning
- Personalet skal legge til rette for at barna er aktive deltakere og ikke passive konsumenter i møte med digitale verktøy.
- Barna får erfaringer med programmering ved hjelp av lek med Bee Booter
- I arbeidet med IKT benytter vi oss også av ulike digitale verktøy som blant annet projektor til fremvisning i stort format i tilknytning til temaarbeid og dokumentasjon, og iPad med apper som blant annet book creator, digitalt forstørrelsesglass m.fl.

Punkter for egenvurdering

Solstrålen barnehage har valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

Vi sette av tid til barnas egen lek, både ute og inne og skjermer leken slik at barn kan fordype seg i lek over lengre tid

- Personalet har fokus på å inkludere alle barna i lek, og at alle barna skal være inkludert i felleskapet
- Personalet er aktive og tilstedeværende i leken
- Personalet støtter og veileder i strategier slik at barna selv kan øve seg på å løse konflikter de står i.
- Personalet har tilstedeværelse der leken foregår, både ute og inne. Være tilrettelegger, oppøver lekekompetanse og veilede.
- Vi tilbyr barna et variert utvalg av leker, materialer og utstyr til leken både inne og ute.
- Vi inspirerer til allsidig og kreativ lek ved hjelp av tydelige leksoner og rekvisita

Demokrati og barns medvirkning

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende felleskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig lite menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Punkter for egenvurdering

Solstrålen barnehage har valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

I Solstrålen innebærer det at personalet skal:

- Gi barna tid til å uttrykke seg og følge opp barnas ulike uttryksmåter
- Tilrettelegge for barns undring og spørsmål
- Være anerkjennende voksne
- Ha barneperspektivet i alle planer og aktiviteter
- Bruk av barnesamtaler som grunnlag for evaluering av det pedagogiske opplegget m.m.
- Vi deler barna inn i små grupper
- Ansatte er fleksible i planlegging og organisering, slik at barn erfarer at de får påvirke hverdagen sin når det er mulig.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø. Det er utarbeidet en [språkstandard](#) for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene.

Punkter for egenvurdering

Solstrålen barnehage har valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi stiller åpne spørsmål og gir barnet tid til å svare
- Forbereder overganger/setter ord på hva som skal skje
- Vi skriver dagsreferat på appen Min barnehage slik at foreldrene kan snakke med barna hjemme om det de har opplevd i barnehagen
- Vi leser bøker, og bruker sang, dikt, rim og regler sammen med barna
- Vi bruker visuell støtte
- Vi har fokus på begrepstrening og et aktivt språk i rutinesituasjoner
- Vi tar lekens verdi på alvor og bruker den til å støtte barnets språk. Personalet deltar, lytter og følger barnas ideer i lek.
- Vi er støttende og hjelper barna til å sette ord på egne tanker og følelser

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt.

Punkter for egenvurdering

Solstrålen barnehage har valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Barna i Solstrålen barnehage føler seg sett og anerkjent for den de er.
- Jenter og gutter behandles likt og deles ikke inn etter kjønn
- Vi har fokus på mangfold og likeverd, og fremhever positivt ulike familieformer.
- Vi lærer barna gjensidig respekt og toleranse for ulikheter
- Fremmer ulike nasjonaliteter og markerer høytider som er representert i barnehagen
- Vi støtter barna i å utvikle sin egen identitet
- Bruk av aktiviteter som fremmer inkludering og fellesskapsfølelse

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling.

Punkter for egenvurdering

Solstrålen barnehage har valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi bruker nærmiljøet aktivt, og lærer barna om naturen, viser respekt for naturens mangfoldige plante- og dyreliv.
- Vi legger til rette for gode naturopplevelser – via lek - utforskning – læring – undring.

- Vi bruker gjenbruksmateriell og naturmateriell i kreative uttrykk
- Vi sorterer søppel og plukker også søppel jevnlig i nærmiljøet
- Kjøkkenhage: barna får ta del i å plante – høste – lage – spise. «Fra jord til bord»
- Benytte Bokashi for å gi barna forståelse for hvordan matrester kan bli til jord som man igjen kan dyrke.
- Vi er en Grønt Flagg sertifisert barnehage

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og felles opplevelser. Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse i møte med rammeplanens fagområder. Barn skal møtes med en holdning der de voksne søker å forstå hva som ligger bak barns atferd uttrykk og støttes i å håndtere livene sine gjennom trygghet, relasjon og god følelsesregulering. Dette er i tråd med Kristiansand kommunes kompetanseprogram knyttet til en traumebevisst tilnærming og forebygging/avdekking av vold- og seksuelle overgrep. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Gjennom samtaleverktøyet «Kroppen er min» skal barna få mulighet til å kommunisere med voksne om krenkelser, grenser, hemmeligheter og trygghetspersoner.

Punkter for egenvurdering

Solstrålen barnehage har valgt følgende punkter for egenvurdering av praksis:

- Vi anerkjenner alle følelser ved å ta imot, sette ord på, se og være med barna.
- Legge til rette for aktivitetene som stimulerer til samhold – gode barnefelleskap - bygge relasjoner og vennskap, og som forebygger krenkelser og mobbing
- Fokus på handlinger som styrker barnas selvfølelse – ”Lysglimtjakt”
- Daglig hvilestund ved bruk av søvn/hvile, lydbok, høytlesing, yoga eller massasje.
- Vi legger til rette for at barna får en god balanse mellom fysisk aktivitet og hvile gjennom dagen
- Vi tror på at det er i lek og samspill med hverandre og i hverdagslige aktiviteter at barna lærer livsmestring – sammen med aktive og tilstedeværende voksne.
- Personale utøver positiv grensesetting ved å være autoritative voksne
- Være støttende og hjelpe barna til å mestre

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke- og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, slik som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse mot alle typer krenkelser.

Kristiansand kommune har utarbeidet en egen [veileder](#) for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø.

Når barn ikke har det trygt og godt inntre *aktivitetsplikten* som innebærer følgende plikter:

Følge med – melde fra – undersøke – sette inn tiltak

Slik arbeider vi med å forebygge mobbing og skape et trygt og godt barnehagemiljø:

- Vi har fokus på betydningen av gode relasjoner og er bevisst at det er den voksnes ansvar å bygge gode relasjoner med og til barna og legge til rette for et inkluderende felleskap.
- Samarbeid med foreldrene for et inkluderende miljø både i og utenfor barnehagen, i det daglige og også ved tema på foreldremøte.
- Arbeide systematisk med holdninger og forståelser av barns uttrykk gjennom pedagogisk dokumentasjon og analyse (SMTTE)
- Alle ansatte kjenner til Kristiansand kommunes veileder for Trygt og godt barnehagemiljø.
- Vi oppmuntrer barna til å hjelpe hverandre og samarbeide -øver på prososiale ferdigheter
- Barnesamtaler
- Alle barn skal bli sett ved at de voksne er aktive, tilstedeværende og støttende i leken.

Årshjul for barnehagens forebyggende arbeid

Måned	Aktivitet	Ansvar
August	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomgang av barnehageloven § 41, 42 og 43. Gjennomgang av «Veileder til trygt og godt barnehagemiljø». Drøfting av barnehagemiljøet og hva de 5 delpliktene i aktivitetsplikten innebærer (forebygge, følge med, gripe inn, melde fra, undersøke) 	Styrer
August	Oppstartssamtaler med nye foreldre	Pedagogiske ledere
August/ september	<p><u>Foreldremøte, hvor foreldre gjøres kjent med:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Barnehageloven § 41, 42 og 43 «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø» Dialogmodellen.no Nullbmobbing.no Hvordan melde fra (meldeskjema for ansatte i barnehagene i Kristiansand) Valg av foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalg 	Styrer
September/Oktober	Konstituering av samarbeidsutvalg. Gjennomgår «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø».	Styrer
November	Foreldreundersøkelsen (udir)	Styrer
Januar	Foreldreundersøkelsen gjennomgås i ledelsen, personalet og SU.	Styrer
April	Personalet vurderer egen praksis knyttet til aktivitetsplikten (kap. 5 i denne veilederen) og hvordan ansatte følger opp dette.	Styrer

Vurdering og veien videre

Hovedmålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår barnehage arbeider kontinuerlig med vurdering blant annet gjennom pedagogisk analyse i egne grupper der hele personalet deltar. Gjennom å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Barnehagens arbeid med planlegging og vurdering skal ses i lys av verdiene i *Rammeverket for kvalitet og mestring*.

Når barnehagen gjennom året jobber med egenvurdering tas det utgangspunkt i punktene som er skissert under hvert tema i årsplanen. Progresjonen vil kontinuerlig evalueres i lys av disse. Dette for å sikre at barnehagen gjennom året legger til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjon i barnehagens innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø

Vi tar utgangspunkt i punktene for egenvurdering som er skissert under hvert tema i årsplanen. I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan kommer progresjon til uttrykk i vår praksis når det gjelder «pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø»? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon skiller seg fra ordinær dokumentasjon ved at den bidrar til kritisk refleksjon over praksis. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon er det den pedagogiske dokumentasjonen som vektlegges, da den rommer mulighet for endring og utvikling av praksis. Systematikk i det almennpedagogiske arbeidet ved hjelp av eget skjema for kvalitetssikring.

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi gitt noen punkter for egenvurdering innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Disse punktene skal brukes i barnehagens vurderingsarbeid og i tillegg sikre progresjon. Se modellen under.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

- Vi vurderer systematisk det pedagogiske arbeidet vårt ut i fra rammeplanen, denne årsplanen og Kristiansand kommunes rammeverk. Halvtårsevaluering desember, års-evaluering juni.
- Vi deler barna inn i mindre grupper for å tilrettelegge for aktiviteter tilpasset barnas alder og modning.
- Vi kvalitetssikrer vurdering og progresjon ved hjelp av «skjema for allmenpedagogiske tiltak»
- Oppretter handlingsplan etter brukerundersøkelsen i november.
- Vi tar i bruk SMTTE som verktøy når vi jobber med vurdering, utvikling og progresjon
- Ståstedsanalyse
- Vi bruker punktene for egenvurdering slik at årsplanen blir et levende dokument som gir oss retning i arbeidet og sikrer progresjon og kontinuerlig utvikling.
- Vi bruker observasjon og barnesamtaler for å kartlegge barnas opplevelse av å være en betydningsfull del av fellesskapet på Solstrålen, og jobber videre med informasjonen vi får fra barna når de pedagogiske planene legges.

